

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació

RESOLUCIÓ de 28 d'abril de 2010, del director general d'Investigació i Tecnologia Agroalimentària, per la qual es modifiquen les normes per a la producció integrada en cítrics en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. [2010/5053]

En la Resolució de 27 d'octubre de 2008, del director general d'Investigació i Tecnologia Agroalimentària, es van establir les normes per a la producció integrada en cítrics en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, que actualment estan en vigor (DOCV núm. 5901, de 26 de novembre de 2008).

L'experiència adquirida i l'adequació de la normativa a l'evolució del cultiu dels cítrics, especialment pel que fa a productes fitosanitaris, aconsellen actualitzar les esmentades normes tècniques.

Atés que les normes tècniques complixen, en general, els requisits exigits en el Reial Decret 1201/2002, de 20 de novembre, pel qual es regula la producció integrada de productes agrícoles, en especial, en allò que es disposa en els articles 3 a 8 i en els annexos, on s'establixen les exigències comunes o mínimes de la producció integrada.

Atés allò que es disposa en l'article 2 de l'Orde de 23 de maig de 1997, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, sobre reglamentació de les produccions obtingudes per tècniques d'agricultura integrada, que faculta el director general d'Investigació i Tecnologia Agroalimentària per a dictar les disposicions de desplegament necessàries per a l'aplicació d'allò que s'ha disposat en l'esmentada orde, resolc:

Modificar la Resolució de 27 d'octubre de 2008, que estableix les normes per a la producció integrada de cítrics a la Comunitat Valenciana, de la manera següent:

Primer

Pràctica: fitoreguladors

Norma estricta o prohibició

Els tractaments hormonals hauran d'efectuar-se amb l'expressa autorització i sota l'estrict control del responsable tècnic.

En tot cas, només podran utilitzar-se els següents compostos amb activitat en la regulació del desenvolupament:

On diu:

«- Àcid gibberèl·lic per a augmentar el quallat de les varietats improductives i evitar alteracions de l'escorça del fruit sempre que s'utilitze a una dosi inferior als 10 mg/l de matèria activa i 45 dies abans de la recol·lecció. També s'autoritza la seua utilització per al control de la floració»;

Ha de dir:

«Àcid gibberèl·lic i la seua mescla amb MCPA per a augmentar el quallat de les varietats improductives i evitar alteracions de l'escorça del fruit sempre que s'utilitze a una dosi inferior als 10 mg/l de matèria activa i 45 dies abans de la recol·lecció. També s'autoritza la seua utilització per al control de la floració».

Segon

Pràctica: control de plagues i malalties

Norma estricta o prohibició

En el control de plagues i malalties s'anteposaran els mètodes biològics, biotècnics, culturals, físics i genètics als químics.

On diu:

«L'estimació del risc es farà per mitjà d'avaluacions dels nivells poblacionals, estat de desenvolupament de les plagues i fauna útil, fenologia del cultiu i condicions climàtiques, d'acord amb l'estratègia de control integrat establida en l'annex XVIII»;

Ha de dir:

«L'estimació del risc es farà per mitjà d'avaluacions dels nivells poblacionals, estat de desenvolupament de les plagues i fauna útil, fenologia del cultiu i condicions climàtiques, d'acord amb l'estratègia de control integrat establida en l'annex XVIII. El nombre d'arbres que es mostrejaren per a l'avaluació dels nivells poblacionals serà de 25, excepte quan en l'esmentat annex s'establisca un altre nombre».

Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación

RESOLUCIÓN de 28 de abril de 2010, del director general de Investigación y Tecnología Agroalimentaria, por la que se modifican las normas para la producción integrada en cítricos, en el ámbito de la Comunitat Valenciana. [2010/5053]

La Resolución de 27 de octubre de 2008, del director general de Investigación y Tecnología Agroalimentaria, estableció las normas para la producción integrada en cítricos en el ámbito de la Comunitat Valenciana, que actualmente están en vigor (DOCV nº 5901 de 26 de noviembre de 2008).

La experiencia adquirida, así como la adecuación de la normativa a la evolución del cultivo de los cítricos, especialmente en cuanto a productos fitosanitarios, aconsejan actualizar dichas normas técnicas.

Considerando que las normas técnicas cumplen, en general, con los requisitos exigidos en el Real Decreto 1201/2002, de 20 de noviembre, por el que se regula la producción integrada de productos agrícolas, en especial en lo dispuesto en los artículos 3 a 8 y en los anexos, donde se establecen las exigencias comunes o mínimas de la producción integrada.

Considerando lo dispuesto en el artículo 2 de la Orden de 23 de mayo de 1997, de la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación, sobre reglamentación de las producciones obtenidas por técnicas de agricultura integrada, que faculta al director general de Investigación y Tecnología Agroalimentaria para dictar las disposiciones de desarrollo necesarias para la aplicación de lo dispuesto en dicha orden, resuelvo:

Modificar la Resolución de 27 de octubre de 2008, que establece las normas para la producción integrada de cítricos en la Comunitat Valenciana de la siguiente manera:

Primero

Práctica: fitoreguladores

Norma estricta o prohibición

Los tratamientos hormonales deberán efectuarse con la expresa autorización y bajo el estricto control del responsable técnico.

En cualquier caso, sólo podrán utilizarse los siguientes compuestos con actividad en la regulación del desarrollo:

Donde dice:

«- Ácido giberélico para aumentar el cuajado de las variedades improductivas y evitar alteraciones de la corteza del fruto siempre que se utilice a una dosis inferior a los 10 mg/l de materia activa y 45 días antes de la recolección. También se autoriza su utilización para el control de la floración»;

Debe decir:

«- Ácido giberélico y su mezcla con MCPA para aumentar el cuajado de las variedades improductivas y evitar alteraciones de la corteza del fruto siempre que se utilice a una dosis inferior a los 10 mg/l de materia activa y 45 días antes de la recolección. También se autoriza su utilización para el control de la floración».

Segundo

Práctica: control de plagas y enfermedades

Norma estricta o prohibición

En el control de plagas y enfermedades se antepondrán los métodos biológicos, biotécnicos, culturales, físicos y genéticos a los químicos.

Donde dice:

«La estimación del riesgo se hará mediante evaluaciones de los niveles poblacionales, estado de desarrollo de las plagas y fauna útil, fenología del cultivo y condiciones climáticas, de acuerdo con la estrategia de control integrado establecida en el anexo XVIII»;

Debe decir:

«La estimación del riesgo se hará mediante evaluaciones de los niveles poblacionales, estado de desarrollo de las plagas y fauna útil, fenología del cultivo y condiciones climáticas, de acuerdo con la estrategia de control integrado establecida en el anexo XVIII. El número de árboles a muestrear para la evaluación de los niveles poblacionales será de 25, salvo cuando en dicho anexo se establezca otro número».

Tercer

L'annex XVIII: Estratègia de Control Integrat se substituïx per l'annex XVIII que s'hi adjunta.

València, 28 d'abril de 2010.– El director general d'Investigació i Tecnologia Agroalimentària: Manuel Lainez Andrés.

Tercero

El anexo XVIII: estrategia de control integrado se sustituye por el anexo XVIII que se adjunta

Valencia, 28 de abril de 2010.– El director general de Investigación y Tecnología Agroalimentaria: Manuel Lainez Andrés.

ESTRATÈGIA DE CONTROL INTEGRAT

INSECTES I ÀCARS

Àcar de les meravelles (*Aceria sheldoni*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
De cada arbre s'observen 4 brots de la brotada anterior, i es determina la presència de brots afectats.	En la brotada de primavera, abans que els brots arriben a 5 cm, 20% de brots afectats. En estiu, abans de la brotada d'agost, 20% de brots afectats.			Brotada de primavera. Estiu abans de la brotada d'agost.	Oli de parafina Abamectina (1), (3), (4), (5)

Aranya bruna dels cítrics (*Panonychus citri*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Observació de formes mòbils de <i>P. citri</i> en 100 fulles de l'última brotada que estiguen completament desenvolupades, agafades a l'atzar en un itinerari representatiu de la parcel·la (2 fulles/arbre). Observació de fitoseïds en 50 fulles adultes agafades de l'interior dels arbres (1 fulla/arbre).	No s'ha de tractar quan hi haja més d'un 30% de fulles amb fitoseïds. Si hi ha menys del 30% s'ha de tractar quan: - Hi haja més del 20% de fulles ocupades per <i>P. citri</i> (època crítica: agost-octubre). - Més del 80% de fulles amb <i>P. citri</i> (la resta de l'any).	<i>Amblyseius californicus</i> <i>Conwentzia psociformis</i> <i>Euseius stipulatus</i> <i>Phytoseiulus persimilis</i> <i>Stethorus punctillum</i> <i>Typhlodromus phialatus</i>	S'han de tractar només els fogars.	Final d'estiu.	Abamectina (1), (3), (4), (5) Oli de parafina Clofentezin Etoxazol (1), (4) Fenazaquin Fenbutestan (4) Fenpiroximat (4) Hexitiazox Piridabén Propargita Spirodiclofen Tebufenpirad (4)

ESTRATÈGIA DE CONTROL INTEGRAT (cont. 2)

Aranya groga tacada (*Tetranychus urticae*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
De cada arbre s'observen 4 fulles madures d'última brotada i/o 4 fruites, i es determina la presència de formes mòbils de <i>T. urticae</i> i fitoseïds.	7% de fulles amb formes mòbils o 2% de fruites amb formes mòbils en el verolament.	<i>Amblyseius californicus</i> <i>Conwentzia psociformis</i> <i>Stethorus punctillum</i>	S'han de tractar només els fogars.	Maig-octubre (fulles). Estiu (fruites).	Oli de parafina Abamectina (1), (3), (4), (5) Clofentezín Etoxazol (1), (4) Fenazaquin Fenbutestan (4) Fenpiroximat (4) Hexitiazox Piridabén Propargita Spirodiclofen Tebufenpirad (4)

Poll roig de Califòrnia (*Aonidiella aurantii*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
De cada arbre s'observen 10 fruites, 8 exteriors i 2 interiors, i es determina el percentatge de fruites afectades (més de 3 individus per fruita). S'han d'iniciar els comptatges en fruita en camp i es tindrà en compte la integral tèrmica i les captures en paranys sexuals.	2% de fruita atacada en collita anterior s'ha de tractar en la 1ª generació el màxim de formes sensibles. 2% de plaga en collita pendent s'ha de tractar en 2ª generació el màxim de formes sensibles. S'han d'observar en el període de recol·lecció 200 fruites a l'atzar, es controla el% de fruites afectades.	<i>Aphytis melinus</i> <i>Aphytis chrysomphali</i> <i>Aphytis linguanensis</i> <i>Comperiella bifasciata</i>	Poda d'aireig.	1ª generació: maig. 2ª generació: agost.	Oli de parafina Clorpirifos (2), (4) Piriproxiifen (3), (12), (13) Metil clorpirifos (4)

ESTRATÈGIA DE CONTROL INTEGRAT (cont. 3)

Poll blanc (*Aspidiotus nerii*) (Limera)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Observació en el moment de la recol·lecció de 200 fruites, a l'atzar, es controla el% de fruites afectades. En les èpoques crítiques s'efectuaran mostres periòdiques per a determinar el màxim de formes sensibles.	Si s'observa més del 2% de fruita atacada collita anterior, s'han de tractar el màxim de formes sensibles en 1ª generació. Si en collita pendent s'observa més d'un 2% de fruita atacada s'han de tractar el màxim de fruites sensibles en 2ª generació.	<i>Aphytis chilensis</i> <i>Aphytis melinus</i> <i>Aphytis lignanensis</i> <i>Aphytis proclia</i> <i>Aspidiotiphagus citrinus</i> <i>Lindorus lophanthae</i>	1ª generació: abril-maig. 2ª generació: juliol.	Oli de parafina Clorpirifos (2), (4) Piriproxiifen (3), (12), (13)

Serpets (*Cornuaspis beckii*, *Cornuaspis gloverii*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Observació en el moment de la recol·lecció de 200 fruites, a l'atzar, es controla el% de fruites afectades. En les èpoques crítiques s'efectuaran mostres periòdiques per a determinar el màxim de formes sensibles. Immediatament abans del màxim de formes sensibles de 2ª generació, observació del% d'infestació en fruites (200 fruites a l'atzar en 50 arbres, 4 fruites/arbre).	Si s'observa més d'un 2% de fruita atacada en collita anterior, s'ha de tractar el màxim de formes sensibles de 1ª generació. Si en collita pendent en 2ª generació s'observa presència de plaga en més del 2% de les fruites, s'ha de tractar en 2ª generació, amb oli el màxim de formes sensibles.	<i>Aphytis lepidosaphes</i> <i>Chilocorus bipustulatus</i> <i>Encarsia elongata</i>	1ª generació: final de maig a mitjan juny. 2ª generació: final d'agost a mitjan setembre.	Oli de parafina Clorpirifos (2), (4) Piriproxiifen (3), (12), (13)

ESTRATÈGIA DE CONTROL INTEGRAT (cont. 4)

Poll gris (*Parlatoria pergandei*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Observació en el moment de la recollida de 200 fruites, a l'atzar, es controla el% de fruites afectades. En les èpoques crítiques s'efectuaran mostres periòdiques per a determinar el màxim de formes sensibles. Immediatament abans del màxim de formes sensibles de 2ª generació observació del% d'infestació en fruites (200 fruites a l'atzar en 50 arbres, 4 fruites/arbre).	Si s'observa més d'un 2% de fruita atacada en collita anterior s'han de tractar el màxim de formes sensibles de 1ª generació. Si en collita pendent en 2ª generació s'observa presència de plaga en més del 2% de les fruites s'ha de tractar en 2ª generació, amb oli el màxim de formes sensibles.	<i>Aphytis hispanicus</i> <i>Chilocorus bipustulatus</i> <i>Encarsia inqureunda</i> <i>Lindorus lophanthae</i>	Poda d'aireig.	1ª generació: final de maig a mitjan juny. 2ª generació: final d'agost a mitjan de setembre.	Oli de parafina Clorpirifos (2), (4) Piriproxiifen (3), (12), (13)

Caparretes (*Saissetia oleae*, *Ceroplastes sinensis*, *Ceroplastes floridensis*...)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
S'han d'observar 4 brots i les seues fulles, es determina el moment en el qual es detecten el màxim de formes sensibles (L1 fins a L3) En juliol cal mostrejar 6 branques des de la punta fins a la fusta vella. Nombre d'arbres: 75 o 100 arbres.	S'ha de tractar amb preferència en la 1ª generació, fins a l'estat L3, quan se sobrepassen 3 larves/branca. En 2ª generació quan s'arriba al 100% d'ous avivats, amb el mateix llindar anterior.	<i>Chilocorus bipustulatus</i> <i>Coccophagus scutellaris</i> <i>Coccophagus lycimnia</i> <i>Metaphycus</i> sp. <i>Scutellista cyanea</i>	Poda d'aireig. S'han de comptar femelles adultes vives (color negre brillant) que tinguen l'interior blanc (100% de corins buits).	1ª generació: febrer-març. 2ª generació: juliol-agost.	Oli de parafina Piriproxiifen (3), (12), (13)

ESTRATÈGIA DE CONTROL INTEGRAT (cont. 5)

Cotonet del taronger (*Planococcus citrii*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Observació de la seua presència en fruites. Si es detecta amb prou abundància cal realitzar comptatges de 200 fruites en 50 arbres (4 fruites/ arbre).	S'ha d'utilitzar el control biològic per solta de fauna útil en maig-juny. Si no és suficient cal recórrer al control químic quan, a partir del verolament, se sobrepassa el 10% de fruites atacades.	<i>Cryptolaemus montrozieri</i> <i>Leptomastix</i> sp. <i>Leptomastidea abnormis</i> <i>Scymnus</i> sp. <i>Anagyrus pseudococci</i>	S'han de controlar els nivells de formigues.	Maig-octubre.	Oli de parafina Clorpirifos (2), (4) Metil clorpirifos (4)

Cotxinilla acanalada (*Icerya purchasi*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
	No s'aconsella aplicació química.	<i>Rodolia cardinalis</i>	S'ha d'afavorir la presència de <i>Rodolia cardinalis</i> .		

Pugons (*Aphis spiraeola*, *Aphis gossypii*, *Myzus persicae*, *Toxoptera aurantii*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
S'han d'observar 100 brots tendres en 50 arbres (2 brots/arbre) i s'anotaran els brots atacats. Mètode: % de brots afectats.	Normalment només és necessari intervenir en les varietats de clementines i híbrids, plançons i empeltades quan se sobrepassa el llindar del 25% de brots afectats.	Afídsids <i>Aphidoletes</i> sp <i>Chrysopa septempunctata</i> Coccinèl·lids <i>Cryosoperla carnea</i> <i>Entomophthora</i> sp. <i>Lysiphlebus testaceipes</i> Sirfíds	S'han de tractar només els fogars.	Des de meitat d'abril fins a mitjan juny (brotada de primavera). De vegades en brotada de tardor (set-oct.).	Pimetrozina Pirimicarb Acetamiprid (6) Clorpirifos

ESTRATÈGIA DE CONTROL INTEGRAT (cont. 6)

Mosca blanca dels cítrics (*Allearothrixus floccosus*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
S'han d'observar en brots el nivell de població i la presència de parasitisme. De cada arbre s'observen 4 brots nous.	Cal intervenir químicament quan se sobrepassa el 20% de brots atacats i la taxa de parasitisme siga baixa (<60%).	<i>Cales noacki</i> <i>Amitus spiniferus</i> <i>Chrysopa</i> sp.	Introducció de brots procedents d'horts amb elevada taxa de parasitisme. S'han de tractar només els fogars.	Brotades d'estiu i de tardor.	Acetamiprid (6) Fenazaquin (10) Piridabèn

Minadora dels cítrics (*Phyllocnistis citrella*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Observació de brots receptius atacats (100 brots en 50 arbres, 2 brots/ arbre)	No s'han de realitzar aplicacions químiques en arbres en plena producció. En plançons i empelts, aplicació a partir de la 2ª brotada, quan s'observa la seua presència. Aplicació en brots entre 3-5 cm.	<i>Ageniaspis citricola</i> <i>Cirrospilus</i> sp. <i>Citrostichus phyllocnistoides</i> <i>Pnigalio</i> sp. <i>Quadrastichus</i> sp. <i>Semiatlacher petiolatus</i>		Brotades d'estiu i de tardor.	Abamectina (3), (4), (5), (6) Acetamiprid (6) Azadiractina (7) Diflubenzuron Flufenoxuron Imidacloprid (6),(7),(8)

Tisanòpters (trips)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
S'ha d'observar la presència d'adults en flors. A partir del quallat de fruites, cal observar setmanalment les fruites acabades de quallar, cal mirar davall i al voltant del calze i anotar fruites amb presència de larves	S'ha de tractar quan hi haja fruites quallades amb presència de larves		S'ha de controlar especialment en horts de taronges, pomelos, llimes i híbrids.	S'ha de realitzar el control fins al final del mes de juny.	Metil clorpirifòs (4)

ESTRATÈGIA DE CONTROL INTEGRAT (cont. 7)

Tinya de la llimera (*Prays citri*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	CRITERIS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Seguiment de vol amb feromones sexuals i observació de la fenologia i grau d'atac en flors i fruites. S'observaran almenys dos elements florals o fruites per orientació amb un mínim de 200 elements en total.	Primer tractament: >50% de flor oberta en floració important. >10% de poncelles i elements florals amb posta i/o >5% d'elements florals o fruites amb larves vives. S'ha de repetir el tractament als 7 dies si es tracta amb <i>Bacillus thuringiensis</i> . Tractaments posteriors: elements florals amb larva viva amb un 5%.					<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>Kurstaki</i> Clorpirifòs (2), (4) Metil clorpirifòs (4)

Mosca de la fruita (*Ceratitits capitata*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	CRITERIS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
S'ha de mesurar el nivell de població per mitjà de paranyes alimentaris i sexuals. Observació de les primeres fruites picades. De cada arbre s'observaran 8 fruites de grandària definitiva.	Captures en paranyes alimentaris de més de 0,5 mosques/mosquer/dia, abans del verolament, i/o presència de fruita picada. S'han de vigilar especialment les varietats extraprimeresques i les tardanes al final de la campanya.			Eliminació de fruita picada en el sòl. Control de fruiters hostes en els voltants. Captures massives amb paranyes autoesterilitzants, alimentaris, de feromones i cromotrípiques de color groc. Solta de mascles estèrils.	Des d'immediatament abans del verolament (setembre- desembre o abril-maig).	Metil clorpirifòs Spinosad (11) Paranyes de captura mas-siva Paranyes esterilitzants

ANNEX XVIII

ESTRATÈGIA DE CONTROL INTEGRAT (cont. 8)

FORMIGUES

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Presència de formigues en el tronc de l'arbre i formiguers al voltant.	S'ha d'actuar contra estes, només en el cas que hi haja plagues el control biològic de les quals es puga vore compromés.		Barreres de protecció en tronc. Control de plagues que segreguen melassa.		

CARAGOLS I BAVOSES

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Cal observar la seua presència.	Presència en condicions meteorològiques favorables i amb nivells elevats de plaga.		S'han d'usar els productes en forma d'esquer.		Metiocarb (9) Metaldehid (9)

ESTRATÈGIA DE CONTROL INTEGRAT (cont. 9)
FONGSAigualit dels cítrics (*Phytophthora* sp.)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Observació de precipitacions, temperatura i del seu atac en fruites en les parts baixes de l'arbre. De cada arbre s'observen 4 fruites en la part baixa.	En tardors plujoses, aplicacions a la meitat inferior de l'arbre en les 48 hores després de la pluja o quan es prevegen pluges.		Alçar branques amb canyís i mantindre, si és possible, la coberta vegetal.	Tardor.	Compostos de coure inorgànic Fosetil-AI Metalaxil Metalaxil-M Mancozeb (4)

Podridura del coll o gomosi (*Phytophthora* sp.)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Observació de lesions en tronc i símptomes en fulles.	Amb presència de símptomes, aplicacions en les èpoques de brotada de primavera i tardor.			Primavera i tardor.	Compostos de coure inorgànic Fosetil-AI Metalaxil Metalaxil-M

Altermària (*Altermaria alternata*)

NOMBRE D'UNITATS QUE ES MOSTREJARAN	LLINDARS I/O CRITERIS MÍNIMS D'INTERVENCIÓ	AGENTS BIOLÒGICS	RECOMANACIONS	ÈPOCA CRÍTICA	MATÈRIES ACTIVES
Observació de lesions en fulles i fruites, amb temp. >15°C i humectació. Òptim 25°C i 8 hores d'humectació.			S'han d'eliminar fogars, poda d'aireig i control de la brotada.	Primavera i tardor.	Compostos de coure inorgànic Mancozeb (4)

*****

ESTRATEGIA DE CONTROL INTEGRADO

INSECTOS Y ÁCAROS

Ácaro de las maravillas (*Aceria sheldoni*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
De cada árbol se observan 4 brotes de la brotación anterior, determinando la presencia de brotes afectados.	En la brotación de primavera, antes de que los brotes alcancen 5 cm, 20% de brotes afectados. En verano, antes de la brotación de agosto, 20% de brotes afectados.			Brotación de primavera. Verano antes de la brotación de agosto.	Aceite parafínico Abamectina (1), (3), (4), (5)

Ácaro rojo (*Panonychus citri*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observación de formas móviles de <i>P. citri</i> en 100 hojas de la última brotación que estén completamente desarrolladas, tomadas al azar en un itinerario representativo de la parcela (2 hojas/árbol). Observación de fitoseídos en 50 hojas adultas tomadas del interior de los mismos árboles (1 hoja/árbol).	No tratar cuando haya más de un 30% de hojas con fitoseídos. Si hay menos del 30% tratar cuando: - Haya más del 20% de hojas ocupadas por <i>P. citri</i> (época crítica: agosto-octubre). - Más del 80% de hojas con <i>P. citri</i> (el resto del año).	<i>Amblyseius californicus</i> <i>Conwentzia psociformis</i> <i>Euseius stipulatus</i> <i>Phytoseiulus persimilis</i> <i>Stethorus punctillum</i> <i>Typhlodromus phialatus</i>	Tratar sólo los focos.	Final de verano.	Abamectina (1), (3), (4), (5) Aceite parafínico Clofentezin Etoxazol (1), (4) Fenazaquin Fenbutestan (4) Fenpiroximato (4) Hexitiazox Piridaben Propargita Spirodiclofen Tebuferpirad (4)

*****

ESTRATEGIA DE CONTROL INTEGRADO (Cont. 2)

Araña roja (*Tetranychus urticae*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
De cada árbol se observan 4 hojas maduras de última brotación y/o 4 frutos, determinando la presencia de formas móviles de <i>T. urticae</i> y fitoseídos.	7% de hojas con formas móviles ó 2% de frutos con formas móviles en el envvero.	<i>Amblyseius californicus</i> <i>Conwentzia psociformis</i> <i>Stethorus punctillum</i>	Tratar sólo los focos.	Mayo-octubre (hojas). Verano (frutos).	Aceite parafínico Abamectina (1), (3), (4), (5) Clofentezin Etoxazol (1), (4) Fenazaquin Fenbutestan (4) Fenpiroximato (4) Hexitiazox Piridaben Propargita Spirodiclofen Tebufenpirad (4)

Piojo rojo de California (*Aonidiella aurantii*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
De cada árbol se observan 10 frutos, 8 exteriores y 2 interiores, determinando el porcentaje de frutos afectados (más de 3 individuos por fruto). Iniciar los conteos en fruta en campo teniendo en cuenta la integral térmica y las capturas en trampas sexuales.	2% de fruta atacada en cosecha anterior tratar en la 1ª generación al máximo de formas sensibles. 2% de plaga en cosecha pendiente tratar en 2ª generación al máximo de formas sensibles. Observar en el periodo de recolección 200 frutos al azar controlando el% de frutos afectados.	<i>Aphytis melinus</i> <i>Aphytis chrysomphali</i> <i>Aphytis lingnanensis</i> <i>Compariella bifasciata</i>	Poda de aireación.	1ª generación: mayo. 2ª generación: agosto.	Aceite parafínico Clorpirifos (2), (4) Piriproxifen (3), (12), (13) Metil clorpirifos (4)

ESTRATEGIA DE CONTROL INTEGRADO (Cont. 3)

Piojo blanco (*Aspidiotus nerii*) (Limonero)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observación en el momento de la recolección de 200 frutos, al azar, controlando el% de frutos afectados. En las épocas críticas se efectuarán muestreos periódicos para determinar el máximo de formas sensibles.	Si se observa más del 2% de fruta atacada cosecha anterior, tratar al máximo de formas sensibles en 1ª generación. Si en cosecha pendiente se observa más de un 2% de fruta atacada tratar al máximo de frutas sensibles en 2ª generación.	<i>Aphytis chilensis</i> <i>Aphytis melinus</i> <i>Aphytis lignanensis</i> <i>Aphytis proclia</i> <i>Aspidiotiphagus citrinus</i> <i>Lindorus lophanthiae</i>	Poda de aireación.	1ª generación: abril-mayo. 2ª generación: julio.	Aceite parafínico Clorpirifos (2), (4) Piriproxifen (3), (12), (13)

Serpetas (*Cornuaspis beckii*, *Cornuaspis gloverii*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observación en el momento de la recolección de 200 frutos, al azar, controlando el% de frutos afectados. En las épocas críticas se efectuarán muestreos periódicos para determinar el máximo de formas sensibles. Inmediatamente antes del máximo de formas sensibles de 2ª generación, observación del% de infestación en frutos (200 frutos al azar en 50 árboles, 4 frutos/árbol).	Si se observa más de un 2% de fruta atacada en cosecha anterior, tratar al máximo de formas sensibles de 1ª generación. Si en cosecha pendiente en 2ª generación se observa presencia de plaga en más del 2% de los frutos, tratar en 2ª generación, con aceite al máximo de formas sensibles.	<i>Aphytis lepidosaphes</i> <i>Chilocorus bipustulatus</i> <i>Encarsia elongata</i>	Poda de aireación antes del tratamiento de 1ª generación.	1ª generación: finales de mayo a mediados de junio. 2ª generación: finales de agosto a mediados de septiembre.	Aceite parafínico Clorpirifos (2), (4) Piriproxifen (3), (12), (13)

ESTRATEGIA DE CONTROL INTEGRADO (Cont. 4)

Piojo gris (*Parlatoria pergandei*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICO-RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observación en el momento de la recolección de 200 frutos, al azar, controlando el% de frutos afectados. En las épocas críticas se efectuarán muestreos periódicos para determinar el máximo de formas sensibles. Inmediatamente antes del máximo de formas sensibles de 2ª generación observación del% de infestación en frutos (200 frutos al azar en 50 árboles, 4 frutos/árbol).	Si se observa más de un 2% de fruta atacada en cosecha anterior tratar al máximo de formas sensibles de 1ª generación. Si en cosecha pendiente en 2ª generación se observa presencia de plaga en más del 2% de los frutos tratar en 2ª generación, con aceite al máximo de formas sensibles.	<i>Aphytis hispanicus</i> <i>Chilocorus bipustulatus</i> <i>Encarsia inquirenda</i> <i>Lindorus lophanthae</i> Poda de aireación.	1ª generación: finales de mayo a mediados de junio. 2ª generación: finales de agosto a mediados de septiembre.	Aceite parafínico Clorpirifos (2), (4) Piriproxifen (3), (12), (13)

Caparrétas (*Saissetia oleae*, *Ceroplastes sinensis*, *Ceroplastes floridensis*,...)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICO-RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observar 4 brotes con sus hojas, determinando el momento en el que se detectan el máximo de formas sensibles (L1 hasta L3) En julio muestrear 6 ramas desde la punta hasta la madera vieja. Nº de árboles: 75 ó 100 árboles.	Se tratará con preferencia en la 1ª generación, hasta el estado L3, cuando se sobrepasen 3 larvas/rama. En 2ª generación cuando se alcance el 100% de huevos avivados, con el mismo umbral anterior.	<i>Chilocorus bipustulatus</i> <i>Coccophagus scutellaris</i> <i>Coccophagus lycimnia</i> <i>Metaphycus sp.</i> <i>Scutellista cyanea</i> Poda de aireación. Contar hembras adultas vivas (color negro brillante) que tengan el interior blanco (100% de coriones vacíos).	1ª generación: febrero-marzo. 2ª generación: julio-agosto.	Aceite parafínico Piriproxifen (3), (12), (13)

ESTRATEGIA DE CONTROL INTEGRADO (Cont. 5)

Cotonet (*Planococcus citri*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observación de su presencia sobre frutos. Si se detecta con cierta abundancia, realizar conteos de 200 frutos en 50 árboles (4 frutos/árbol).	Utilizar el control biológico por suelta de fauna útil en mayo-junio. Si no es suficiente recurrir al control químico cuando, a partir del envero, se sobrepare el 10% de frutos atacados.	<i>Cryptolaemus montrouzieri</i> <i>Leptomastix sp.</i> <i>Leptomastidea abnormis</i> <i>Scymnus sp.</i> <i>Anagyrus pseudococci</i>	Controlar los niveles de hormigas.	Mayo-octubre.	Aceite parafínico Clorpirifos (2), (4) Metil clorpirifos (4)

Cochinilla acanalada (*Icerya purchasi*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
	No se aconseja aplicación química.	<i>Rodolia cardinalis</i>	Favorecer la presencia de <i>Rodolia cardinalis</i> .		

Pulgones (*Aphis spiraeicola*, *Aphis gossypii*, *Myzus persicae*, *Toxoptera aurantii*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observar 100 brotes tiernos en 50 árboles (2 brotes/árbol) anotando los brotes atacados. Método: % de brotes afectados.	Normalmente sólo se requiere intervenir en las variedades de elementinas e híbridas, plantones e injertadas cuando se sobrepare el umbral del 25% de brotes afectados.	<i>Afididos</i> <i>Aphidoletes sp.</i> <i>Chrysopa septempunctata</i> <i>Coccinélidos</i> <i>Crysoperla carnea</i> <i>Entomophthora sp.</i> <i>Lysiphlebus testaceipes</i> <i>Sirfidos</i>	Tratar sólo los focos.	Desde mitad de abril hasta mediados de junio (brotación de primavera). A veces en brotación de otoño (sept-oct.).	Pimetrozina Pirimicarb Acetamiprid (6) Clorpirifos

ESTRATEGIA DE CONTROL INTEGRADO (Cont. 6)

Mosca blanca algodonosa (*Aleurothrixus floccosus*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observar en brotes el nivel de población y la presencia de parasitismo. De cada árbol se observan 4 brotes nuevos.	Intervenir químicamente cuando se sobrepase el 20% de brotes atacados y la tasa de parasitismo sea baja (<60%).	<i>Cales noacki</i> <i>Amitus spiniferus</i> <i>Chrysopa sp.</i>	Introducción de brotes procedentes de huertos con elevada tasa de parasitismo. Tratar sólo los focos.	Brotaciones de verano y otoño.	Acetamiprid (6) Fenazaquin (10) Piridaben

Minador de las hojas de los cítricos (*Phyllocnistis citrella*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observación de brotes receptivos atacados (100 brotes en 50 árboles, 2 brotes/árbol)	No realizar aplicaciones químicas en árboles en plena producción. En plantones e injertos, aplicación a partir de la 2ª brotación, cuando se observe su presencia. Aplicación en brotes entre 3-5 cm.	<i>Ageniaspis citricola</i> <i>Cirrospilus sp.</i> <i>Citrostichus phyllocnistoides</i> <i>Pnigalio sp.</i> <i>Quadrastichus sp.</i> <i>Semiatlacher petiolatus</i>		Brotaciones de verano y otoño.	Abamectina (3), (4), (5), (6) Acetamiprid (6) Azadiractina (7) Diflubenzuron Flufenoxuron Imidacloprid(6),(7),(8)

Tisanópteros (Trips)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observar la presencia de adultos en flores. A partir del cuajado de frutos, observar semanalmente los frutos recién cuajados, mirar debajo y alrededor del cáliz y anotar frutos con presencia de larvas	Tratar cuando haya frutos cuajados con presencia de larvas		Controlar especialmente en huertos de naranjas, pomelos, limones e híbridos	Realizar el control hasta final del mes de junio	Metil clorpirifos (4)

ESTRATEGIA DE CONTROL INTEGRADO (Cont. 7)

Polilla de limonero (*Prays citri*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Seguimiento de vuelos con feromonas sexuales y observación de la fenología y grado de ataque en flores y frutos. Se observarán al menos dos elementos florales o frutos por orientación con un mínimo de 200 elementos en total.	Primer tratamiento: >50% de flor abierta en floración importante. >10% de capullos y elementos florales con puesta y/o >5% de elementos florales o frutos con larvas vivas. Repetir el tratamiento a los 7 días si se trata con <i>Bacillus thuringiensis</i> . Tratamientos posteriores: elementos florales con larva viva con un 5%.				<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>Kurstaki</i> Clorpirifos (2), (4) Metil clorpirifos (4)

Mosca de la fruta (*Ceratitis capitata*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Medir el nivel de población mediante trampas alimenticias y sexuales. Observación de los primeros frutos picados. De cada árbol se observarán 8 frutos de tamaño definitivo.	Capturas en trampas alimenticias de más de 0,5 moscas/mosquero/día, antes del envero, y/o presencia de fruta picada. Vigilar especialmente las variedades extratempranas y las tardías al final de campaña.		Eliminación de fruta picada en el suelo. Control de frutales huéspedes en las inmediaciones. Capturas masivas con trampas autoesterilizantes, alimenticias, de feromonas y cromotrópicas de color amarillo. Suelta de machos estériles.	Desde inmediatamente antes del envero (septiembre-diciembre, o abril-mayo).	Metil Clorpirifos Spinosad (11) Trampas de captura masiva Trampas esterilizantes

ESTRATEGIA DE CONTROL INTEGRADO (Cont. 8)

HORMIGAS

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Presencia de hormigas en el tronco del árbol y hormigueros alrededor.	Actuar contra ellas, sólo en el caso de que existan plagas cuyo control biológico pueda verse comprometido.		Barreras de protección en tronco. Control de plagas que segregan melaza.		

CARACOLES Y BABOSAS

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observar su presencia.	Presencia en condiciones meteorológicas favorables y con niveles elevados de plaga.		Emplear los productos en forma de cebos.		Metiocarb (9) Metaldehído (9)

ESTRATEGIA DE CONTROL INTEGRADO (Cont. 9)

HONGOS

Aguado (*Phytophthora sp.*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observación de precipitaciones, temperatura y de su ataque en frutos en las partes bajas del árbol. De cada árbol se observan 4 frutos en la parte baja.	En otoños lluviosos aplicaciones a la mitad inferior del árbol dentro de las 48 horas después de la lluvia o cuando se prevean lluvias.		Levantar ramas por encañado y mantener si es posible la cubierta vegetal.	Otoño.	Compuestos de cobre inorgánico Fosetil-Al Metalaxil Metalaxil-M Mancozeb (4)

Podredumbre del cuello o Gomosis (*Phytophthora sp.*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observación de lesiones en tronco y síntomas en hojas.	Con presencia de síntomas, aplicaciones en las épocas de brotación de primavera y otoño			Primavera y otoño.	Compuestos de cobre inorgánico Fosetil-Al Metalaxil Metalaxil-M

Alternaria (*Alternaria alternata*)

Nº DE UNIDADES A MUESTREAR	UMBRALES Y/O CRITERIOS MÍNIMOS DE INTERVENCIÓN	AGENTES BIOLÓGICOS	RECOMENDACIONES	ÉPOCA CRÍTICA	MATERIAS ACTIVAS
Observación de lesiones en hojas y frutos, con $t^{\circ} > 15^{\circ}\text{C}$ y humectación. Óptimo 25°C y 8 horas de humectación.			Eliminar focos, poda de aireación y control de la brotación.	Primavera y otoño.	Compuestos de cobre inorgánico Mancozeb (4)

ANNEX XVIII

ESTRATÈGIA DE CONTROL INTEGRAT (cont. i 10)

- (1) Màxim una aplicació a l'any.
- (2) Màxim 1 aplicació foliar a l'any per parcel·la en llimeres i tarongers, i 2 en mandariners.
- (3) S'han de deixar zones refugi d'un 5% de superfície sense tractar en explotacions de més de 5 hectàrees.
- (4) No s'han d'utilitzar a menys de 20 metres de corrents d'aigua.
- (5) No s'han d'utilitzar en espais naturals protegits, ni en les seues zones d'influència oficialment declarades.
- (6) Només en plançons i empeltades.
- (7) Pintada al tronc.
- (8) Reg gota a gota.
- (9) Aplicat al sòl.
- (10) S'ha d'aplicar en primers estadis larvaris
- (11) Polvorització esquer.
- (12) Només maig-juny, excepte varietats tardanes pendents de recol·lecció.
- (13) No s'han de tractar si hi ha cotxinilla acanalada o cotonet.

ANEJO XVIII

ESTRATEGIA DE CONTROL INTEGRADO (Cont. y 10)

- (1) Máximo una aplicación al año.
- (2) Máximo 1 aplicación foliar al año por parcela en limoneros y naranjos, y 2 en mandarinos.
- (3) Dejar zonas refugio de un 5% de superficie sin tratar en explotaciones de más de 5 hectáreas.
- (4) No utilizar a menos de 20 metros de corrientes de agua.
- (5) No utilizar en espacios naturales protegidos, ni en sus zonas de influencia oficialmente declaradas.
- (6) Sólo en plantones e injertadas.
- (7) Pintado al tronco.
- (8) Riego por goteo.
- (9) Aplicado al suelo.
- (10) Aplicar en primeros estadios larvarios
- (11) Pulverización cebo.
- (12) Sólo mayo-junio, excepto variedades tardías pendientes de recolección.
- (13) No tratar si hay cochinilla acanalada o cotonet.